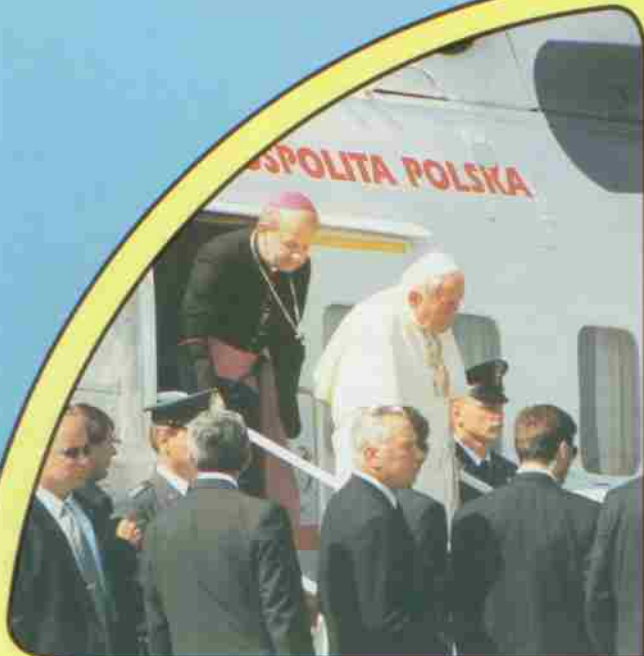

PODKARPACKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Miesięcznik

Lipiec (1)1999, rok I, cena 1 zł ISBN 4874 Nr indeksu 3737

SESJA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO s. 3
SZCZYT GOSPODARCZY POLSKA - UKRAINA s. 8-11
SZLAKI IKON I ARCHITEKTURY DREWNIANEJ s. 15-16

W numerze:

Samorząd województwa podkarpackiego	1-3
Z ostatniej sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego	3
Strategie budujemy jawnie - wywiad z marszałkiem województwa podkarpackiego Bogdanem Rzońcą	4
Dynów laureatem konkursu dla samorządów lokalnych	5
Seminarium dla samorządów	5
Prezentacja Województwa Podkarpackiego w Paryżu	5
Polsko-włoska współpraca na szczeblu regionalnym	6
Wzbudzamy zainteresowanie	6
Włosi w Stalowej Woli	7
Szczyt gospodarczy Polska-Ukraina	8-11
Punkt interwencji kryzysowej	11
Konferencja w Lille	12
Zamek dla zakonników	12
Najlepsi w województwie	13
Priorytety Współpracy Międzynarodowej Województwa Podkarpackiego	13
Gmina Dębica zaprasza	14-15
Szlak ikon	15-16
Szlak architektury drewnianej	16
Fundacja Karpacka	okładka

Rzeszów - II Szczyt Gospodarczy Polska-Ukraina

24 czerwca br. w Rzeszowie doszło do spotkania prezydenta Ukrainy – **Leonida Kuczmy** z prezydentem **Aleksandrem Kwaśniewskim**. Prezydenci obu państw podkreślili znaczenie wzajemnej współpracy i wymiany gospodarczej oraz wskazali na potrzebę jej intensyfikacji o nowe dziedziny.

Szczytowi towarzyszyły obrady w grupach branżowych m.in. rolnictwa, przemysłu spożywczego, budownictwa, współpracy w ramach specjalnych stref ekonomicznych, współpracy bankowo- finansowej oraz inwestycyjnej.

Doszło również do spotkań przedstawicieli licznie reprezentowanych firm Polski i Ukrainy.

W sesji plenarnej szczytu udział wzięli **Janusz Steinhoff** – Minister Gospodarki RP oraz **Andriej Gonczaruk** – Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą i handlu Ukrainy. W swoich wystąpieniach podsumowujących tegoroczne spotkania zdiagnozowali oni stan wzajemnej współpracy oraz wskazali na nowe perspektywy jej rozwoju.

/W związku z powyższym zamieszczamy w dzisiejszym numerze materiał dot. w/w szczytu i gospodarki Ukrainy przygotowany przez Rzeszowską Izbę Przemysłowo-Handlową patrz str.8/

Szanowni Mieszkańcy Województwa Podkarpackiego !

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer „Podkarpackiego Przeglądu Samorządowego” - czasopisma samorządu województwa.

Od 1.01.1999 r. - dzięki reformie ustrojowej państwa polskiego - tworzymy regionalną wspólnotę samorządową. Będziemy informowali Państwa o działalności Sejmiku Samorządowego Województwa Podkarpackiego, Marszałka Województwa, Zarządu Województwa i Urzędu Marszałkowskiego.

Mamy nadzieję, że czasopismo to przyczyni się do dalszego rozwoju demokracji na Podkarpaciu stanowiąc forum wymiany doświadczeń samorządów terytorialnych tutaj działających. Będzie miało wpływ na integrację wszystkich mieszkańców naszego regionu.

Zapraszam Państwa do lektury „Podkarpackiego Przeglądu Samorządowego”

Teresa Pasterz
Redaktor Naczelny

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Organami Samorządu Województwa Podkarpackiego są:

Sejmik Województwa Podkarpackiego

Siedziba:

35-959 Rzeszów, ul. Grunwaldzka 15 skr. poczt. 1125
tel. 0-17 62-08-09, fax 0-17 62-12-44

Zdzisław Banat - przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Stanisław Chmura - wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Marek Cwiakała - wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Andrzej Matusiewicz - wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego

Sejmik Województwa Podkarpackiego jest organem stanowiącym i kontrolnym województwa

W skład Sejmiku wchodzi 50 radnych wybranych w wyborach samorządowych w dniu 11 października 1998 roku na 4-letnią kadencję.

Do wyłącznej właściwości Sejmiku należy w szczególności:

- stanowienie aktów prawa miejscowego,
- uchwalanie strategii rozwoju województwa oraz wieloletnich programów wojewódzkich,
- uchwalanie planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie budżetu województwa,
- uchwalanie „priorytetów współpracy zagranicznej województwa”,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych,
- uchwalanie przepisów dotyczących organizacji wewnętrznej oraz trybu pracy organów samorządu województwa,
- wybór i odwołanie Zarządu.

Zarząd Województwa Podkarpackiego

Zarząd jest organem wykonawczym Sejmiku województwa, wykonuje uchwały i zadania Sejmiku - przy pomocy Urzędu Marszałkowskiego. Marszałek organizuje pracę Zarządu i Urzędu Marszałkowskiego, kieruje bieżącymi sprawami województwa oraz reprezentuje województwo na zewnątrz.

Wiktor Stasiak

Bogdan Rzońca

Jan Tomaka

Władysław Ortyl

Jan Solec

Zarząd Województwa Podkarpackiego

Bogdan Rzońca - marszałek
Województwa Podkarpackiego
Tel. 0-17 62-08-09

Wiktor Stasiak - wiceprzewodniczący
Zarządu Województwa
Podkarpackiego
Tel. 0-17 62-73-47

Jan Tomaka - wiceprzewodniczący
Zarządu Województwa
Podkarpackiego
Tel. 0-17 62-08-09

Władysław Ortyl - członek Zarządu
Województwa podkarpackiego
Tel. 0-17 852-41-16

Jan Solec - członek Zarządu
Województwa Podkarpackiego
Tel. 0-17 852-40-12

Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego składa się z Departamentów:

Departament Budżetu i Finansów zajmuje się sprawami związanymi z budżetem województwa, jego zmianami i realizacją oraz obsługą finansowo-kasową Urzędu.

Pracami Departamentu kieruje:

Maria Niemiec - Skarbnik Województwa Podkarpackiego -
Główny Księgowy Budżetu Województwa tel. 0-17 852-40-17

Departament Organizacyjno-Prawny zajmuje się sprawami z zakresu kadr i organizacji urzędu, obsługą prawną urzędu oraz obsługą administracyjno-biurową Marszałka, Zarządu i Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

Pracami Departamentu kieruje:

Adam Pawluś - dyrektor Departamentu Organizacyjno-
Prawnego
Tel. 0-17 852-40-10

Departament Współpracy Międzynarodowej i Promocji realizuje współpracę międzynarodową i promuje województwo podkarpackie w kraju i za granicą. Współpracuje z samorządami terytorialnymi i zajmuje się sprawami związanymi z rozwojem turystyki regionu.

Z ramienia Zarządu pracę Departamentu nadzoruje:

Jan Solec - członek Zarządu Województwa Podkarpackiego
*Pracami Departamentu kieruje Teresa Pasterz tel. fax 0-17
852-40-12*

Departament Polityki Społecznej zajmuje się sprawami związanymi z ochroną zdrowia i patologiami społecznymi, sprawami nauki, edukacji, kultury i sportu, oraz sprawami społecznymi, w tym z zakresu polityki prorodzinnej

Z ramienia Zarządu pracę departamentu nadzoruje:

Wiktor Stasiak - wiceprzewodniczący Zarządu Województwa
Podkarpackiego
*Pracami Departamentu kieruje Marian Furmanek tel./fax 0-17
62 73-47*

Departament Gospodarki i Infrastruktury zajmuje się sprawami z zakresu geodezji, kartografii, gospodarki mieniem, sprawami dotyczącymi dróg i transportu oraz modernizacji obszarów wiejskich i ochrony środowiska.

Z ramienia Zarządu pracę departamentu nadzoruje:

Jan Tomaka - wiceprzewodniczący Zarządu Województwa
Podkarpackiego

*Pracami Departamentu kieruje Stanisław Nowak tel. 0-17
852-40-14*

Departament Polityki Regionalnej zajmuje się opracowywaniem i koordynacją wdrażania strategii rozwoju województwa, planowaniem przestrzennym i koordynacją programów pomocowych realizowanych na poziomie województwa.

Z ramienia Zarządu pracę Departamentu nadzoruje:

Władysław Ortyl - członek Zarządu Województwa Podkar-
packiego

*Pracami departamentu kieruje Jacek Woźniak tel. 0-17 852-
40-16,
fax 0-17 852-40-15*

Komisje stałe Sejmiku Województwa Podkarpackiego

I. Komisja Rewizyjna

Przewodniczący: radny Jacek Zając
Zastępca Przewodniczącego: radny Andrzej Buczek
Sekretarz: radny Tadeusz Marek

II. Komisja Budżetu i Finansów

Przewodnicząca: radna Maria Balawejder - Śliwa
Wiceprzewodnicząca: radna Ludwika Miąso

III. Komisja Polityki Regionalnej

Przewodniczący: radny Waclaw Krzanowski
Wiceprzewodniczący: radny Kazimierz Ziobro

IV. Komisja Współpracy z Zagranicą i Promocji

Przewodniczący: radny Bogusław Krzanowski
Wiceprzewodniczący: radny Marek Kamiński

V. Komisja Gospodarki i Infrastruktury

Przewodniczący: radny Andrzej Kaczmarek
Wiceprzewodniczący: radny Bogusław Kida

VI. Komisja Rolnictwa, Modernizacji Obszarów Wiejskich i Ochrony Środowiska

Przewodniczący : radny Zygmunt Cholewiński
Wiceprzewodniczący: radny Leonard Fryc

VII. Komisja Ochrony Zdrowia, Polityki Prorodzinnej i Społecznej

Przewodnicząca: radna Elżbieta Ingot - Ulman
Wiceprzewodniczący: radny Stanisław Odój

VIII. Komisja Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej

Przewodniczący: radny Stanisław Bartnik
Wiceprzewodniczący: radny Bogusław Krzanowski

IX. Komisja Bezpieczeństwa Publicznego

Przewodniczący: radny Wojciech Buczak
Wiceprzewodniczący: radny Andrzej Buczek

oraz komisje:

1. **Komisja Statutowa** - przewodniczący Andrzej Matusiewicz
2. **Komisja Regulaminowa** - przewodniczący Andrzej Matusiewicz
3. **Komisja ds. Wielkiego Jubileuszu Roku 2000** - przewodniczący Bogusław Krzanowski
4. **Komisja ds. powołania uniwersytetu i innych wyższych uczelni na terenie województwa podkarpackiego** - przewodniczący Jerzy Borecz.

Z ostatniej sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego

23 czerwca br. w sali senackiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie obradował Sejmik Województwa Podkarpackiego.

W wyniku przyjętego porządku obrad podjęto uchwały m. in. w przedmiocie:

- projektu współpracy zagranicznej województwa podkarpackiego,
 - uczestniczenia województwa podkarpackiego w Małopolskim Programie Rozwoju Wsi i Rolnictwa,
 - współpracy pomiędzy Województwem Podkarpackim a Regionem Molise (Włochy),
 - współpracy pomiędzy Województwem Podkarpackim a Regionem Friuli - Venezia Giulia (Włochy),
- Ponadto obradowano nad kwestiami dotyczącymi przyjęcia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej województwa, zmian w budżecie oraz wyboru banku do obsługi budżetu województwa. W dalszej części obrad:
- Podjęto uchwałę o włączeniu w strukturę Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie - Rejonowego Oddziału Melioracji i Urządzeń Wodnych w Dębicy.
 - Z dniem 1 lipca br. uchwałą Sejmiku postawiono w stan likwidacji zakład budżetowy pn. Wojewódzka Dyrekcja Inwestycji w Przemysłu.
 - Sejmik województwa podjął uchwałę w sprawie przejęcia nieruchomości wchodzących w skład lotniska Rzeszów-Jasionka. Uzasadniając decyzję podkreślano, że mienie to posłuży realizacji strategii rozwoju województwa, gdyż lotnisko stanowi infrastrukturę o znaczeniu wojewódzkim.
 - Wyłoniono przedstawicieli Sejmiku do składu rad społecznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej podległych samorządowi województwa.
- Jednym z ostatnich punktów obrad była informacja Marszałka Województwa z prac pomiędzy sesjami i wykonania uchwał Sejmiku.

!Szerzej o sesji Sejmiku Woj. Podkarpackiego w następnym numerze „Przeгляdu”!

D.Ż.

Strategię budujemy jawnie

Rozmowa z Bogdanem Rzońcą, marszałkiem województwa podkarpackiego

- Jest pan zwolennikiem powołania przedstawiciela województwa podkarpackiego w Brukseli?

- Moja aproba dla powołania takiego przedstawiciela wynika z praktyki życia. Zdarza się, że jesteśmy zaskakiwani przez rząd czy poszczególne ministerstwa informacjami dotyczącymi programów pomocowych z Banku Światowego lub Unii Europejskiej. Niekiedy mamy zbyt mało czasu, by przemyśleć i przygotować odpowiednie propozycje płynące z naszego regionu, dotyczące tych programów. W podobnej sytuacji są samorządy gminne, starostowie powiatów, radni. Wszyscy chcieliby mieć odpowiednio więcej czasu, by zapoznać się z ofertą pomocową i nie robić wszystkiego w pośpiechu.

- Co będzie zadaniem takiego przedstawiciela w Brukseli?

- Przede wszystkim przekazywanie na bieżąco informacji o tym, jakie są plany UE w zakresie programów pomocowych dla Polski. Wówczas Zarząd woj. podkarpackiego miałby czas na przygotowanie się do podjęcia tej pomocy.

- Będzie to wspólny przedstawiciel kilku województw?

- Na początku porozumieliśmy się w tej sprawie trzech wojewódów. I myślimy przejąć od nich tę inicjatywę. Uważam, że na początek przedstawiciel powinien zostać powołany na pół roku. Wtedy dokonalibyśmy oceny czy pomysł jest dobry i należy go kontynuować, czy też nie.

- Kiedy przedstawiciel wyjedzie do Brukseli?

- Zostałem upoważniony przez Sejmik do prowadzenia z innymi wojewodami wiążących rozmów w tej sprawie, bo chodzi też o stronę finansową przedsięwzięcia. Jeśli będzie to przedstawiciel trzech województw: podkarpackiego, lubelskiego i podlaskiego, wówczas my poniesiemy trzecią część kosztów jego utrzymania. Jeśli zaś sześciu województw, to jedną szóstą. Szybkość decyzji jest istotna, zwłaszcza że na rok 2000 przewidywana jest cała masa programów pomocowych ze strony UE.

- Jaki cel przyświeca koncepcji utworzenia Związku Województw?

- Obecnie istnieje Konwent Marszałków 16 województw, ale jest to ciało nieformalne. Jako Związek Województw byłibyśmy naturalnym partnerem dla rządu, zwłaszcza w ramach wspólnej komisji rządowo-samorządowej. Głównie chodzi o konsultowanie przygotowanych przez rząd ważnych decyzji, dotyczących poszczególnych regionów.

- Wiele kontrowersji wywołuje sprawa utworzenia konsulatów sąsiednich państw w Rzeszowie. Czy rzeczywiście widzi pan marszałek szansę na ich powołanie?

- Widzę i szansę i potrzebę. Musimy stwarzać warunki do usytuowa-

nia w Rzeszowie placówek dyplomatycznych. Będzie to bowiem ważny element współpracy z najbliższymi sąsiadami. Ważne, że wojewoda podkarpacki, a także Zarząd Miasta Rzeszowa pozytywnie odnoszą się do tej inicjatywy. Zaś prezydent Rzeszowa Andrzej Szlachta na bieżąco kontaktuje się ze mną w tej sprawie. Bardzo bym się cieszył, gdyby do końca obecnej kadencji samorządu wojewódzkiego udało się utworzyć konsulaty Ukrainy, Słowacji, może jeszcze Słowenii.

- Do utworzenia placówki dyplomatycznej potrzebna jest wola drugiej strony, czyli sąsiedniego państwa. Czy prowadzone były już rozmowy w tej sprawie?

Marszałek Bogdan Rzońca

- Wstępna wola utworzenia konsulatów deklarowało kilku ambasadorów sąsiednich państw. M.in. spotkałem się już z ambasadorem Ukrainy, gościli u nas dyplomaci słowaccy. Wiem, że przedsięwzięcie wymaga czasu. W dodatku nie zamierzamy wyręczać ani pomijać w tej sprawie Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Procedura powołania placówek dyplomatycznych musi być bowiem prowadzona za pośrednictwem naszego MSZ.

- Czy przygotowywana strategia województwa podkarpackiego rzeczywiście będzie miała tak duże znaczenie dla przyszłości regionu?

- Wierzę, że tak. Przygotowywana przez nas strategia będzie częścią strategii narodowej. Dodam, że jednej z sześciu, które nasz rząd musi przygotować pod kątem planu rozwoju państwa

Oczekuje tego od nas Unia Europejska.

- Jakie będą priorytety tej strategii?

- Musi ona uwzględniać realny stan społeczno-gospodarczy regionu. Przecież w woj. podkarpackim ponad 60 proc. mieszkańców żyje na wsi. Czyli musimy przygotować program dotyczący rozwoju wsi, nie tylko samego rolnictwa. Istotny będzie również program dotyczący rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, a także turystyki. Nie możemy pominąć ekologii, a mam na myśli chociażby rekultywację zdewastowanych terenów w zagłębiu siarkowym, w okolicach Tarnobrzega. Bardzo ważna jest sprawa zagospodarowania lotniska w Jasionce, a w przyszłości budowa autostrady. Marzymy też o Uniwersytecie Rzeszowskim. Wymieniam elementy strategii w bardzo dużym skrócie.

- Strategia będzie budowana jawnie?

- Naturalnie. Dokument będzie konsultowany ze środowiskami naukowymi, biznesowymi, gospodarczymi, nauczycielskimi, ekologicznymi itd.

- Kiedy dokument będzie gotowy?

- Pod koniec tego roku.

- Za strategią pójść odpowiednie środki?

- Wszystkie programy ujęte w strategii woj. podkarpackiego będą miały szansę doinwestowywania ze środków rządowych, a przede wszystkim z programów pomocowych Unii Europejskiej.

Rozmawiał
Stanisław Siwak

(wywiad udzielony dziennikowi „NOWINY”)

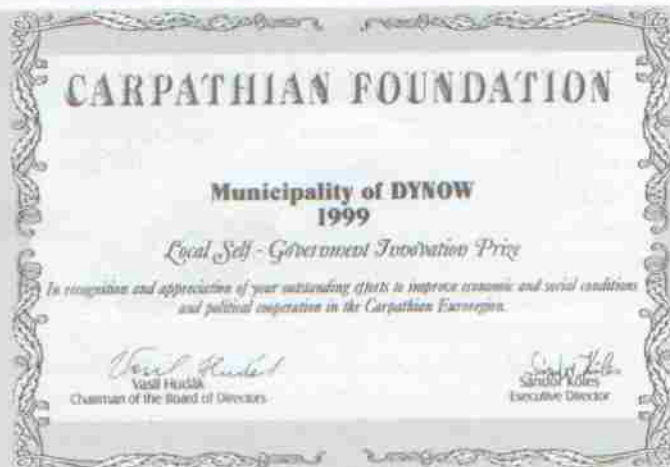
Dynów laureatem konkursu

Fundacja Karpacka Euroregionu w grudniu ubiegłego roku ogłosiła konkurs dla samorządów lokalnych państw członkowskich. Określone zostały cele i warunki, a to:

- rozpoznanie innowacyjności i najlepszych działań samorządów lokalnych w Euroregionie Karpackim;
- zapoznanie szeregu grup społeczności z wysiłkami i działalnością innowacyjną samorządów lokalnych;
- promowanie wymiany pomiędzy samorządami na poziomie krajowym i międzynarodowym;
- zaoferowanie forum na rzecz dialogu i kontaktów pomiędzy samorządami lokalnymi;
- zidentyfikowanie specjalistycznych wartości społeczności lokalnych w Euroregionie Karpackim;

Rozstrzygnięcie nastąpiło w marcu, natomiast wręczenie nagród odbyło się w obecności władz Fundacji, licznych delegacji z krajów członkowskich w dn. 27 maja br. podczas konferencji w Neyiregyház na Węgrzech.

Pierwszą nagrodę w wysokości 10 000 dolarów otrzymała praca konkursowa nadesłana przez Dynów. Jej tematem był program racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi w mieście. Opracowanie zakłada 3 etapy zagospodarowania odpadów, a najszerzej traktuje selektywną zbiórkę i segregację śmieci już w gospodarstwach domowych. Bardzo ważną sprawą dla zafunkcjonowania systemu są odpo-

wiednio zorganizowane akcje informacyjne i kontrolne.

W te działania włączone zostały służby Zakładu Gospodarki Komunalnej, szkoły, a także lokalna gazeta „Dynowinka”.

Dynów posiada wysypisko odpadów, z którego na ustalonych warunkach finansowych korzystają sąsiednie gminy: Dydnia, Jawornik Polski i gmina wiejska Dynów. I ta idea współpracy samorządów w opracowaniu konkursowym podobała się najbardziej.

(patrz str. 17)

Burmistrz Miasta
mgr Krystyna Dżula

Seminarium dla samorządów

Departament Współpracy Międzynarodowej i Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego zorganizował w dniu 16 czerwca seminarium dla samorządów lokalnych Podkarpacia pt. "Promocja gminy, powiatu, województwa".

Do udziału w seminarium, którego celem jest zarówno wsparcie merytoryczne jak i wymiana informacji i doświadczeń, zaproszono przedstawicieli gmin i powiatów naszego regionu, którzy prowadzą lub zamierzają prowadzić działalność promocyjną na rzecz swoich jednostek. Zostały im przybliżone praktyczne metody i środki promocji gospodarczej, zagadnienia dotyczące realizacji programów promocji turystycznej i inwestycyjnej.

Była to również okazja do zaprezentowania przez Urząd Marszałkowski własnej oferty współpracy z samorządami w dziedzinie promocji, która owocować ma szeroko rozumianym równomiernym i dynamicznym rozwojem całego regionu.

Seminarium cieszyło się dużym zainteresowaniem - przybyło ok. 120 przedstawicieli gmin i powiatów województwa podkarpackiego.

D.Ż.

Prezentacja Województwa Podkarpackiego w Paryżu

Na zaproszenie Polskiej Izby Handlowo-Gospodarczej we Francji w dniach 4-6 maja br. przebywała w Paryżu delegacja samorządu województwa podkarpackiego reprezentowana przez marszałka - **Bogdana Rzońcę** oraz członka Zarządu - **Jana Sołkę**. Wzięli oni udział w konferencji nt. "Polska - przyszły członek Unii Europejskiej" zorganizowanej przez Izbę w ramach przypadających "Dni polskich we Francji". W konferencji, której przewodniczył Claude Sardais - prezydent Fundacji Francusko - Polskiej oraz Claudia Francois - prezydent honorowy Polskiej Izby Handlowo-Przemysłowej we Francji udział wzięli m.in.:

Arkadiusz Bratkowski - marszałek województwa lubelskiego oraz **Zbigniew Sieczkoś** - wojewoda podkarpacki. Marszałek Bogdan Rzońca dokonał prezentacji regionu oraz wskazał na obszary przyszłej ewentualnej współpracy. W czasie pobytu delegacji województwa podkarpackiego nawiązano szereg interesujących kontaktów. Doszło do spotkania z prof. Adamem

Bogdan Rzońca marszałek woj. podkarpackiego i prof. Leszek Kulakowski.

Roznoch - Université Paris Word, które zaowocowało myślą o utworzeniu w Rzeszowie centrum (studium) informacji o procesach integracyjnych.

Dariusz Żądło

Polsko-włoska współpraca na szczeblu regionalnym

Parafowanie porozumienia o współpracy pomiędzy włoskim regionem Molise a województwem podkarpackim było głównym punktem programu pobytu delegacji rządu regionu Molise na terenie Podkarpacia. Porozumienie w imieniu marszałka podkarpackiego parafował 27 maja w Sieniawie pełnomocnik Zarządu Województwa Jan Solec.

Stojący na czele delegacji dr Michele Giambarba, minister przemysłu rządu regionalnego Molise podkreślił, że pierwsze kontakty międzyregionalne rozpoczęły się w 1994 roku. Wtedy partnerem regionu Molise były województwa: przemyskie i nowosądeckie. Zmiany administracyjne w naszym kraju wymogły konieczność podpisania nowych porozumień, z nowymi partnerami.

(R)

Z Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Promocji Urzędu Marszałkowskiego.

Współpraca zagraniczna województwa podkarpackiego

Szczególne znaczenie dla rozwoju współpracy zagranicznej województwa podkarpackiego ma współpraca z regionami Ukrainy i Słowacji.

W tym celu zostały nawiązane kontakty z konsulatem Ukrainy w Krakowie, ambasadą RP w Kijowie, konsulatem generalnym RP we Lwowie, jak też ambasadą Słowacji w Polsce i konsulatem RP w Słowacji.

Przedstawiciele Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Promocji odbyli spotkania z władzami samorządowymi województwa lwowskiego, przedstawicielami Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Żilinie i Słowacko-Polskiej Izby Handlowej.

W ramach współpracy polsko-ukraińskiej przedstawiciele samorządu województwa podkarpackiego odbyli w przeciągu bieżącego roku kilkanaście spotkań z przedstawicielami administracji państwowych znajdujących się po stronie ukraińskiej, jak też z przedstawicielami niepaństwowych instytucji mających na celu promowanie wzajemnych stosunków. Zakres wzajemnej współpracy został określony również podczas spotkania Marszałka Województwa Podkarpackiego z ambasadorem Ukrainy Panem Dmytrem Pawlyczko, które miało miejsce w maju br. w Rzeszowie.

Współpraca pomiędzy Podkarpacem i Ukrainą istnieje od dawna i dotyczy w szczególności byłych województw: przemyskiego, rzeszowskiego, krośnieńskiego i tarnobrzeskiego.

Istnieją formalno-prawne podstawy wzajemnej współpracy polsko-ukraińskiej pomiędzy poszczególnymi województwami, w postaci podpisanych umów o współpracy, w dziedzinie przemysłu, budownictwa, handlu, rolnictwa, przemysłu rolno-spożywczego, kultury i sztuki, oświaty i kształcenie zawodowego, turystyki i sport oraz innych będących przedmiotem wzajemnego zainteresowania.

Woj. podkarpackie jako swego rodzaju sukcesor tych województw pragnie kontynuować dotychczasowe umowy, a także nawiązać kontakty z poszczególnymi regionami Ukrainy.

W dniach 21 i 22 maja 1999 roku w Niedzicy odbyło się spotkanie Współprzewodniczących Polsko-Słowackiej i Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej.

Uczestnicy trójstronnego spotkania ocenili dotychczasowe osiągnięcia we wzajemnej współpracy. Stwierdzono, że kontakty polsko-słowacko-czeskie intensyfikują się, co widoczne jest także w aktywizacji międzynarodowych kontaktów społeczności lokalnych pogranicza. Ponadto przewodniczący delegacji

Z lewej Michele Giambarba minister przemysłu regionalnego Molise, z prawej Jan Solec członek Zarządu woj. podkarpackiego

stwierdzili, że aktywność władz rządowych stworzyła pole dla rozwoju kontaktów regionalnych i współpracy samorządowych władz terytorialnych.

W dniach 16-17 czerwca miało miejsce IV posiedzenie Polsko-Słowackiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej, w której wziął udział Marszałek Województwa Podkarpackiego.

Na spotkaniu tym omówiono główne kierunki współpracy w zakresie koordynacji rozwoju regionów przygranicznych, współpracy gospodarczej, ochrony środowiska, kultury, edukacji i wymiany młodzieży.

Rozwój międzyregionalnej współpracy województwa podkarpackiego z regionami Słowacji jest ukierunkowany m. in. na:

- tworzenie wspólnego lobbingu na rzecz budowy autostrad Wschód-Zachód (jednocześnie w Polsce i na Słowacji) jako warunku niezbędnego i koniecznego dla realizacji korzystnej dla obu stron współpracy transgranicznej. Wspólny lobbing powinien być prowadzony zarówno w relacji do parlamentów Polski i Słowacji jak i struktur Unii Europejskiej w celu pozyskania środków finansowych na ten cel.
- rozwój współpracy międzyregionalnej wszystkich województw graniczących ze Słowacją (podkarpackie, małopolskie i śląskie) oraz współdziałanie tych województw z województwami Słowacji graniczącymi z Polską (województwem Żilinskim i Preszowskim).
- poprawę bilansu handlowego między Polską a Słowacją.
- rozwój tej współpracy wpłynie na podniesienie konkurencyjności naszych regionów pod względem gospodarczym, turystycznym i kulturowym oraz podniesie poziom absorpcyjności na środki pomocowe z Unii Europejskiej.

W związku z nawiązaną współpracą z regionem Molise

Wzbudzamy zainteresowanie

(Włochy) w dniach 25.05.99-28.05.99 miała miejsce rewizyta władz regionu Molise. Stosownie do ustaleń został omówiony zakres kontynuacji współpracy regionalnej w nowym układzie administracyjnym oraz parafowano umowę o współpracy w różnych dziedzinach. Współpracą z województwem podkarpackim, w nowym układzie administracyjnym, jest zainteresowany również region Friuli - Venezia Giulia (Włochy).

Tematami, stanowiącymi przedmiot największego zainteresowania regionu Friuli - Venezia Giulia w stosunku do województwa podkarpackiego są :

- możliwość wykorzystania portu w Trieście
- możliwość współpracy w dziedzinie wykozystywania funduszy strukturalnych UE
- możliwość współpracy w dziedzinie dostosowania przejść granicznych w województwie podkarpackim do wymóg unijnych
- możliwość współpracy w dziedzinie wykorzystania różnych funduszy i programów UE dla wspierania wzajemnej współpracy gospodarczej, w tym zwłaszcza inwestycji włoskich w Polsce.

Podjęto również działania celem nawiązania współpracy z regionem Rhone - Alpes. Region ten jest liderem wśród innych regionów Francji w takich branżach jak przemysł metalowy, mechaniczny, chemiczny, odzieżowy, elektrotechniczny, elektroniczny, farmaceutyczny oraz zajmuje strategiczną pozycję w sercu europejskich przemian, na skrzyżowaniu głównych dróg pomiędzy silnie przemysłową Europą Północną, a jej Południową częścią, która znajduje się w fazie pełnego rozwoju.

Dożąc do nawiązania stosunków z regionami Danii, nawiązaliśmy korespondencję z konsulatem Królestwa Danii. W trakcie wizyty konsula Danii w Urzędzie Marszałkowskim która miała miejsce 28.05.99 został omówiony zakres wzajemnej współpracy. Szczególną uwagę zwrócono na wykorzystanie doświadczeń Danii w zakresie: rolnictwa (np. tworzenia grup producentów) i ochrony środowiska (np. alternatywne źródła energii) oraz szkoleń w dziedzinie administracji.

Zapoczątkowano również współpracę z regionem Niemiec Nadrenia - Palatynat. Urząd Wojewódzki i Urząd Marszałkowski zorganizowały 17.04.99. spotkanie przedstawicieli rządu i biznesu landu Nadrenia - Palatynat z przedstawicielami władz i biznesu województwa podkarpackiego. Podczas spotkania dokonano wzajemnej prezentacji regionów.

W celu omówienia i naświetlenia problemów związanych ze współpracą międzyregionalną Urząd Marszałkowski przygotowuje konferencję na temat " Współpraca transgraniczna jako element współpracy międzynarodowej".

Maria Michur

Włosi w Stalowej Woli

W dniach 9-12 maja na zaproszenie władz gospodarczych prowincji Pesaro - Urbino przebywała we Włoszech delegacja przedstawicieli władz samorządowych z terenu powiatu stalowowolskiego: wicestarosta - **Sylwester Piechota** i przewodniczący Rady Powiatu Stalowowolskiego - **Ryszard Andres** oraz wiceprezydent Stalowej Woli - **Stanisław Ciosek** i przewodniczący Rady Miasta - **Jacek Koralewski**.

10 maja w Pesaro nastąpiło oficjalne spotkanie stalowowolskiej delegacji z przedstawicielami władz administracyjnych i gospodarczych prowincji Pesaro - Urbino.

Podpisano list intencyjny w sprawie nawiązania wzajemnej współpracy i partnerstwa pomiędzy prowincją Pesaro - Urbino region Marche - Republiką Włoską oraz powiatem stalowowolskim i miastem Stalowa Wola woj. podkarpackie RP w dziedzinie nauki, kultury i sztuki, oświaty, sportu, rekreacji i turystyki oraz współpracy gospodarczej i komunalnej.

W trakcie spotkania przedstawiciele władz samorządowych udzielili wyczerpującej informacji o mieście i powiecie oraz możliwościach inwestowania w specjalnej strefie ekonomicznej "Wisto-San Europark" na terenie Stalowej Woli. Wystąpienie naszych przedstawicieli spotkało się z żywym zainteresowaniem strony włoskiej, szczególnie władz gospodarczych prowincji. Strony zobowiązały się do udzielenia daleko idącej pomocy podmiotom pragnącym nawiązać wzajemną współpracę. 10 maja w siedzibie Conferencio Pesaro i Urbino we Włoszech podpisano kontrakt o współpracy pomiędzy Riviera Incoming/ Ascom Servizi Srl. a Spółdzielnią Pracy "Koopercja" ze Stalowej Woli.

11 maja w Urbino naszą delegację przyjął prezydent tego uniwersyteckiego miasta. W trakcie spotkania omówiona została możliwość nawiązania współpracy pomiędzy Uniwersyteciem w Urbino a wyższymi uczelniami Stalowej Woli. Zaproponowano, aby w najbliższym czasie dokonana została wymiana listów intencyjnych pomiędzy uczelniami obydwu miast.

Okazją do wzajemnej prezentacji oferty gospodarczej obu regionów była wizyta na targach regionalnych w Pesaro, a także spotkanie z władzami miejscowego Banku Spółdzielczego w Spoleto. Bank ten zrzesza ponad 167 tysięcy podmiotów gospodarczych.

Informacja o potencjale ekonomiczno-gospodarczym powiatu stalowowolskiego i miasta Stalowa Wola spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony przedsiębiorców włoskich.

Przedstawiciele polskiej delegacji odbyli również szereg wizyt w przedsiębiorstwach prowincji, takich jak: fabryki mebli, spółdzielnia rolnicza produkcji mleka, spółdzielnia rolnicza produkcji wina, zakład przerobu grzybów. Zaprezentowano możliwości współpracy z podmiotami gospodarczymi z naszego terenu. Nawiązano także kontakt z włoską firmą ekspercką działającą w zakresie pozyskiwania funduszy pomocowych z Unii Europejskiej.

Przedstawiciel firmy zobowiązał się do rozpoznania możliwości finansowania z tych funduszy modernizacji miejskiej oczyszczalni ścieków w Stalowej Woli. Z przeprowadzonych rozmów wynika, że przedsiębiorcy włoscy są zainteresowani współpracą z podmiotami gospodarczymi z naszego terenu. Poszukują miejsca dla lokowania swego kapitału w inwestycjach dających perspektywę pozyskania nowych rynków zbytu, a taką szansę widzą w Polsce. Stalowa Wola jest dla Włochów szczególnie atrakcyjna ze względu na bliskość rynków wschodnich. Najbardziej zainteresowani naszym rynkiem byli przedstawiciele przemysłu drzewnego i meblarskiego oraz przemysłu rolno-spożywczego, a także branży turystycznej.

Lucyna Gugala

Poznajmy naszych sąsiadów

UKRAINA

II SZCZYT GOSPODARCZY POLSKA-UKRAINA
RZESZÓW 23-24.06.1999

Zakończył się II Szczyt Gospodarczy Polska-Ukraina, który zgromadził ponad 400 przedstawicieli firm i instytucji z Polski i Ukrainy. Idea tego typu spotkań gospodarczych zrodziła się podczas spotkania Prezydentów Ukrainy i Polski z przedstawicielami świata biznesu obydwu krajów w Kijowie w maju 1997. W maju ub roku odbył się I Szczyt Gospodarczy, a ten który zakończył się w ub tygodniu stanowi kontynuację przedsięwzięć ubiegłorocznych. Głównym organizatorem spotkania gospodarczego w Rzeszowie był Klub Wschodni oraz Krajowa Izba Gospodarcza.

Podczas dwudniowego forum gospodarczego uczestnicy zapoznali się ze stanem współpracy gospodarczej pomiędzy Polską a Ukrainą, możliwościami inwestowania. Przedstawione zostały także trudności na jakie napotykać przedsiębiorcy polscy na Ukrainie, a także niedogodności dla ukraińskich firm zainteresowanych współpracą z polskimi partnerami.

Interesującą inicjatywą było przeprowadzenie warsztatów w pięciu grupach branżowych. Warsztaty te prowadzili głównie eksperci Stowarzyszenia Promocji Przedsiębiorczości w Rzeszowie. Poszczególne grupy branżowe reprezentowały:

1. Rolnictwo i Przemysł Rolno-Spożywczy,
2. Budownictwo i Przemysł Materiałów Budowlanych,
3. Przemysł (pozostałe branże prócz wymienionych),
4. Współpraca w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych,
5. Współpraca Finansowo-Bankowa i Inwestycyjna.

Każdej grupie branżowej patronował przedstawiciel polskiego i ukraińskiego ministerstwa.

Rezultaty prac w poszczególnych grupach zostały zaprezentowane na forum publicznym podczas drugiego dnia szczytu oraz przekazane Prezydentom Polski i Ukrainy, którzy uczestniczyli w sesji plenarnej.

Generalnym wnioskiem było stwierdzenie, że Polska i Ukraina ze względu na swoją bliskość kulturową, bezpośrednio sąsiadztwo powinny rozwijać współpracę. Aby współpraca mogła przynosić korzyści dla obydwu stron niezbędne są porozumienia i uzgodnienia między naszymi państwami na szczeblu rządowym.

Przykładowo uczestnicy grupy branżowej Specjalne Strefy Ekonomicznej podkreślali istotne znaczenie i korzyści wynikające z powołania specjalnych stref ekonomicznych dla rozwoju regionalnego, uznali również za konieczne częstsze organizowanie tego typu spotkań jako forum wymiany doświadczeń i informacji, a także organizacji wyjazdów studialnych do polskich i ukraińskich stref ekonomicznych.

Każda z grup branżowych przedstawiła propozycje dotyczące podejmowania wspólnych przedsięwzięć, podniesienia poziomu usług bankowo-finansowych, stworzenia systemu zabezpieczeń dla zawieranych kontraktów handlowych.

Bezpośrednim wynikiem szczytu jest również wnioskowana przez obrady grupy przemysłowej decyzja o ponownym włączeniu do eksploatacji linii energetycznej 750 KV z Ukrainy do Widelki.

Mając na uwadze wnioski z poprzedniego Szczytu Gospodarczego Stowarzyszenie Promocji Przedsiębiorczości w Rzeszowie przygotowało opracowanie dotyczące barier ograniczających współpracę polsko-ukraińską oraz projekt powołania Instytutu Współpracy Gospodarczej. Zasadniczym celem In-

stytutu będzie prowadzenie badań i analiz dotyczących rozwoju gospodarczego Polski i Ukrainy. Mając do dyspozycji kadre polskich i ukraińskich naukowców Instytut będzie mógł zaoferować usługi informacyjne, edukacyjne, szkoleniowe i doradcze dla przedsiębiorców z obydwu państw.

Czy deklaracje złożone przez obydwie strony przyniosą konkretne rezultaty tak dla polskich jak też ukraińskich przedsiębiorców będzie można ocenić za kilka miesięcy. Organizatorzy i przedsiębiorcy deklarowali chęć zorganizowania kolejnego spotkania w przyszłym roku.

Przygotowała:
Marta Cisek-Babiarz

Euro Info przy Stowarzyszeniu Promocji Przedsiębiorczości w Rzeszowie na podstawie relacji uczestników II Szczytu Gospodarczego Polska-Ukraina.

OCENA I DIAGNOZA Handel zagraniczny Ukrainy w 1998 r.

Pogorszenie sytuacji gospodarczej Ukrainy, zwłaszcza w drugiej połowie 1998 r., pogorszenie koniunktury na rynkach światowych, szczególnie kryzys azjatycki, ograniczyły możliwości zbytu towarów ukraińskich, głównie surowców. Szczególne znaczenie dla wyników w handlu zagranicznym miał wpływ kryzysu finansowo-gospodarczego w Rosji ze względu na skalę tradycyjnych związków gospodarczych (skala obrotów, powiązania kooperacyjne i zaopatrzeniowe).

Deprecjacja rubla, znacznie silniejsza od deprecjacji hrywny, skutkuje zmniejszeniem popytu gospodarki rosyjskiej na towary z importu, m.in. z Ukrainy, zarówno bezpośrednio, poprzez efekt podrożenia towarów ukraińskich na rynku rosyjskim, jak i pośrednio, poprzez pogorszenie koniunktury gospodarczej w Rosji i spadek efektywnego popytu gospodarki rosyjskiej na import towarów ukraińskich.

Pogorszenie się sytuacji finansowej przedsiębiorstw rosyjskich prowadzi do ograniczenia lub nawet wstrzymywania produkcji, m.in. komponentów i półfabrykatów niezbędnych w przemyśle ukraińskim oraz równoległe do spadku popytu na dostawy ukraińskie dla przemysłu rosyjskiego.

Zbliżony mechanizm rozprzestrzeniania się kryzysu rosyjskiego na gospodarkę dotyczy także innych krajów WNP - wtórnie oddziałując poprzez handel zagraniczny na kondycję gospodarczą Ukrainy. Kraje WNP w ukraińskim eksporcie towarów stanowiły w 1998 r. 33,3% eksportu oraz 53,8% importu. Obroty towarowe z Rosją stanowiły w 1998 r. 69,1% eksportu oraz 89,5% importu Ukrainy z krajów WNP (z Białorusi odpowiednio 13,0% i 4,5%), których gospodarki również znacząco odczuły reperkusje rosyjskiego kryzysu finansowego. Z krajami tymi, z wyjątkiem Tadżykistanu, Ukraina realizuje dwustronne umowy o wolnym handlu, a także umowy wielostronne, na podstawie których obroty wzajemne wyrobami przemysłu maszynowego oraz zespołami i elementami kooperacyjnymi są zwolnione z VAT i akcyzy.

Aktualnie wyłączenia z umów o wolnym handlu (cła zerowe) dotyczą cukru importowanego z Ukrainy do Rosji i na Białorus (ustalane są roczne kwoty bezcłowego importu cukru) oraz eksportu bydła żywego i skór surowych do Kazachstanu i Uzbekistanu, a także importu z tych dwóch krajów produktów naftowych, bawełny, metali kolorowych.

Prognozy rozwoju gospodarczego na 1999 r.

Sytuacja gospodarcza Ukrainy w 1999 r. nie będzie lepsza niż w roku 1998. Utrzyma się tendencja kryzysowa oraz niezwykle trudna sytuacja budżetowa państwa, także w zakresie

możliwości obsługi zobowiązań zewnętrznych.

Budżet państwa na 1999 r. skonstruowano "zgodnie z wymaganiami MFW" zakładając nierealną wysokość wpływów, zmniejszenie w porównaniu z 1998 r. relacji deficytu budżetowego do PKB, minimalny tylko spadek PKB, utrzymanie inflacji na poziomie poprzedniego roku i stabilizacji kursu hrywny.

Według prognoz rządowych i założeń budżetowych, w 1999 r. PKB Ukrainy zmniejszy się o 1 %, a inflacja wyniesie 19-20% (ceny hurtowe wzrosną o 15,7%). W ustawie budżetowej założono, że w ciągu 1999 r. średni kurs hrywny wyniesie 4,0, a na koniec roku 4,2 UAH/USD

Międzynarodowy Fundusz Walutowy prognozuje natomiast w 1999 r. spadek PKB Ukrainy o 3,5% i inflację rządu 32%.

Polityka kursowo-walutowa na 1999 r. w znacznej mierze uzależniona będzie od możliwości pozyskania zagranicznych źródeł finansowych.

Nawet jeśli MFW, a w ślad za nim inne instytucje międzynarodowe uruchomią dla Ukrainy spodziewane finansowanie walutowe, to wobec tempa zmniejszania się o około 100 mln USD miesięcznie ukraińskich rezerw dewizowych oraz wobec zobowiązań zewnętrznych przypadających na 1999 r. (łącznie ponad 2 mld USD) konieczne będzie utrzymanie administrowania rynkiem walutowym. Dostęp do walut wymiennalnych będzie faktycznie nadal ograniczony, co oznacza konieczność barteryzacji obrotów handlowych z zagranicą, zwłaszcza z krajami WNP, dotkniętymi podobnymi, własnymi problemami gospodarczymi nasilonymi przez oddziaływanie rosyjskiego kryzysu finansowo-gospodarczego.

Ponieważ wymogi procesu akcesji do WTO utrudniają wzmocnienie ochrony celnej rynku ukraińskiego przed importem, można spodziewać się wprowadzenia określonych rozwiązań o charakterze administracyjnym utrudniających import (np. koncepcja zastąpienia wprowadzonych od 1 I 1999 r. opłat skarbowych, m.in. od zawieranych transakcji - opłatami skarbowymi wnoszonymi przez importerów, od wartości towarów zgłoszonych w dokumentach celnych, zapowiedź wprowadzenia obowiązkowego oznakowania towarów wskazującego na ich pochodzenie i potwierdzającego opłacenie wymaganych podatków, przygotowywanie przez Państwowy Urząd Standaryzacji nowej ustawy "O odpowiedzialności dostawców za produkcję i sprzedaż wyrobów złej jakości oraz niebezpiecznych").

Wobec braku na Ukrainie systemu wspierania eksportu poza obszarami tworzonych dopiero specjalnych stref ekonomicznych oraz nieco korzystniejszym mechanizmem walutowym dla zaopatrzenia z importu podmiotów gospodarczych produkujących na eksport, a równocześnie przy braku postępu w zakresie restrukturyzacji produkcji i obniżaniu się konkurencyjności ukraińskiej oferty eksportowej oraz dalszym spadku produkcji w 1999 r. nie można spodziewać się istotnej poprawy wyników w handlu zagranicznym. "Sztuczne" podtrzymywanie kursu hrywny prawdopodobnie nie zapobiegnie kolejnym zmianom "korytarza walutowego" ze wszystkimi konsekwencjami dewaluacji hrywny w sferze handlu zagranicznego.

Popyt wewnętrzny w gospodarce nadal będzie spadał. Wystąpi bowiem w warunkach przedłużającego się kryzysu produkcji spadek realnego popytu zaopatrzeniowego i prawdopodobnie inwestycyjnego. W dalszym ciągu będzie postępował proces zubożenia społeczeństwa i jego popyt na dobra konsumpcyjne, w tym z importu, ulegnie zmniejszeniu.

(Andrzej Wizimirski za BRH Kijów)

Obroty towarowe Polski z Ukrainą w 1998 r.

Kryzys finansowo-gospodarczy w Federacji Rosyjskiej spo-

Według ustawy o izbach gospodarczych organizacje te są organizacjami samorządu gospodarczego.

Nie można tego nie zauważać.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Rzeszowie

The Chamber Of Industry And Commerce In Rzeszow

Jest to dobrowolna organizacja podmiotów gospodarczych stawiająca sobie za cel rozwój gospodarczy województwa podkarpackiego.

Realizujemy go głównie poprzez:

- tworzenie wzajemnych korzystnych powiązań gospodarczych,
- zdobywanie partnerów i rynków zbytu w kraju i za granicą,
- prowadzenie banku informacji z krajów WNP,
- organizowanie współpracy z Ukrainą, Słowacją, Węgrami, Rumunią i Czechami,
- informację gospodarczą,
- wywiadownię gospodarczą,
- pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów firm, powstających w szczególności w kontaktach z administracją państwową, samorządową, instytucjami finansowymi, itp.,
- wspieranie inicjatyw gospodarczych,
- wymianę informacji i doświadczeń.

Uczestnictwo Izby:

- subiekt: "CENTRAL CONSULTANCY REGISTER OF DGIA" nr POL-22716 (w Brukseli)
- członek sieci krajowego systemu wspierającego MSP (nr 411)
- reprezentant członek-zał. POROZUMIENIA IZB GOSPODARCZYCH województwa podkarpackiego
- członek Woj. Rady Zatrudnienia
- członek KIG - Cz. Prezydium KIG - Wiceprzewodniczący Komitetu Ochrony Środowiska
- członek założyciel Polsko-Włoskiej Izby Gospodarczej, reprezentowanej w Radzie Izby
- akcjonariusz RARA
- inspirator-założyciel CCCC (Cooperation Contract of Carpathian Chambers)
- wiele porozumień z innymi izbami (np.Brno Opava...)
- skupia większość organizacji okołobiznesowych
- właściciel firmy konsultingowej Agema

ADRES:

ul. Dąbrowskiego 31a, 35-036 Rzeszów
 Tel./fax 8549049, 8549050, 8549051
 Tel./fax-mod 8549339
 E-mail/fax-mod 8549339
 E-mail:iph-rzw@rz.onet.pl.

Prezes Andrzej Wizimirski

wodował odwrócenie pozytywnej tendencji również w wymianie handlowej Polski z Ukrainą. Znalazło to swój wyraz w spadku wymiany handlowej w 1998 r.

W roku 1998 obroty handlowe Polski ogółem wzrosły o 10%, natomiast z Ukrainą spadły o 10%. Polski eksport do tego kraju spadł o 10%, import zaś o 9,8%. W porównaniu z latami poprzednimi struktura handlu zasadniczo nie zmieniła się.

W eksporcie w dalszym ciągu dominują produkty przemysłu chemicznego i branż pokrewnych (12,25% udziału w eksporcie), maszyny i urządzenia mechaniczne; sprzęt elektryczny (11,76% udziału w eksporcie) oraz produkty mineralne (11,67%) i gotowe artykuły spożywcze (11,23%).

Jednakże eksport we wszystkich ww. grupach cechował się tendencją spadkową.

W roku 1998 w imporcie z Ukrainy utrzymała się dominacja produktów mineralnych (udział w imporcie 59,71%), aczkolwiek w porównaniu z rokiem 1998 nastąpił spadek importu (o 67,9 mln USD). Z grupy znaczących pozycji towarowych wzrost importu nastąpił w sekcji VI - produkty przemysłu chemicznego (udział w imporcie 8,92%) oraz w sekcji XV - metale nie-szlachetne i wyroby w nich - dotyczy to przede wszystkim żelaza, udział w imporcie 14,25%.

Udział zagranicznych inwestycji w gospodarce ukraińskiej

W ciągu kilku lat niepodległości Ukrainy stworzone zostały podstawy międzynarodowej integracji gospodarczej, podpisano umowy międzynarodowe o współpracy gospodarczej, w tym ze wszystkimi państwami sąsiadującymi. Rada Najwyższa przyjęła akty ustawodawcze w celu tworzenia korzystnych warunków dla inwestycji zagranicznych, aktywizacji handlu zagranicznego, utworzenia specjalnych stref ekonomicznych i rozwoju wspólnej przedsiębiorczości. Opracowane na podstawie wzorców zachodnich akty prawne zdaniem specjalistów, miały zapewnić liberalizację i otwartość gospodarki, jednakże oczekiwania te nie zostały całkowicie spełnione.

W latach 1992-1996 wielkość inwestycji bezpośrednich w gospodarce Ukrainy wyniosła 1,5 mld USD, z czego około 40% przypadało na handel i usługi.

Niewielki w stosunku do skali kraju napływ kapitału świadczy o niezbyt sprzyjającym klimacie inwestycyjnym. Na przykład w ww. okresie w gospodarce Węgier zainwestowano ponad 25 mld USD. Na Ukrainie nie ma również sprzyjających warunków dla inwestowania kapitału krajowego. Według danych Banku Światowego w latach 1992-1996 z Ukrainy wywieziono 21-25 mld USD. W związku ze znaczącym zużyciem zasobów produkcyjnych Ukraina potrzebuje obecnie inwestycji w wysokości około 50 mld USD.

W 1996 roku na Ukrainę wpłynęło 658 mln USD inwestycji bezpośrednich. Podstawowe inwestycje pochodzą z krajów Unii Europejskiej (39%) i USA (28%). Powstały warunki do zwiększenia wwozu kapitału z krajów Europy Środkowowschodniej (7,4%) i Rosji (5,5%). Według danych EBOR Ukraina zajmuje jedno z ostatnich miejsc pod względem wielkości inwestycji przypadających na 1 mieszkańca. W roku 1996 wskaźnik ten wynosił np. w Estonii 80 USD, w Chorwacji 59 USD, w Mołdowie 26 USD, w Rosji 7 USD, a na Ukrainie 1,9 USD na 1 mieszkańca.

W międzynarodowym rankingu państw dotyczącym stopnia ryzyka inwestycyjnego Ukraina zajmuje 130 miejsce (na 170) i jest zaliczana do krajów o najwyższym ryzyku politycznym i gospodarczym.

Do niedawna np. zagraniczni inwestorzy nie mogli uczestniczyć w prywatyzacji ukraińskich przedsiębiorstw ze względu na dyskryminacyjny kurs waluty narodowej w stosunku do dolara (przy operacjach z nie-ruchomościami).

Państwo występuje w charakterze głównego gwaranta przyciągania inwestycji zagranicznych, jednakże przy wzroście długu

zagranicznego Ukrainy możliwości te są ograniczone. Według danych Ukraińskiej Agencji ds. Rekonstrukcji i Rozwoju, w 1997 r. zagraniczny dług Ukrainy wynosił 8,7 mld USD, w tym wobec Rosji - 3,5 mld USD, Turkmenistanu - 0,7 mld USD, MFW - 2,2 mld USD i Banku Światowego - 0,9 mld USD.

Niewielki napływ zagranicznych inwestycji w gospodarce Ukrainy jest uwarunkowany wieloma przyczynami. Praktycznie na Ukrainie zostały stworzone warunki do wwozu zagranicznych towarów, a nie kapitału, co ogranicza rozwój miejscowej produkcji.

Niedoceniając przez państwo funkcji tranzytowych kraju i konieczności stworzenia nowoczesnej infrastruktury transportowej również ogranicza napływ inwestycji zagranicznych. Gabinet Ministrów Ukrainy przyjął koncepcję utworzenia i funkcjonowania narodowej sieci międzynarodowych korytarzy transportowych o przewadze kierunku zachodniego. Cztery z dziewięciu projektowanych międzynarodowych korytarzy transportowych między Europą Zachodnią i Wschodnią, a także dookoła Morza Czarnego przechodzą przez terytorium Ukrainy. Jednakże ich wpływ na gospodarkę kraju jest różnicowany. Drogi Berlin - Lwów - Kijów i Triest - Lwów prawdopodobnie staną się osiami komunikacyjnymi europejskiej integracji kraju. Nato-miast korytarz Dunaju i wokół Morza Czarnego omija większe portowo - przemysłowe kompleksy Ukrainy (Odessa, Iliczewsk, Jużnyj, Izmail, Reni), na które przypada 70% ogółu obrotu towarowego ukraińskich portów, w tym 82% stanowi eksport, 84% - import, 50% - tranzyt.

Czynnikami ograniczającym napływ inwestycji zagranicznych do kompleksu transportowego Ukrainy jest brak polityki taryfowej dotyczącej towarów tranzytowych. Wzrost stawek taryf portowych, kolejowych i innych opłat przynosi korzyści tylko poszczególnym resortom i regionom (głównie krótkoterminowe korzyści finansowe), natomiast w dłuższej perspektywie - straty dla kraju w postaci spadku wielkości obrotu towarowego w portach i tranzytowych przewozów towarów przez korytarze transportowe Ukrainy.

Duże nadzieje na przyciągnięcie inwestycji zagranicznych w postaci nowoczesnych technologii przeznaczonych do modernizacji produkcji były związane z organizacją wspólnych przedsiębiorstw. W ciągu ostatniego dziesięciolecia nadzieje te nie tylko nie spełniły się, ale w większości przypadków przedsiębiorstwa z udziałem inwestycji zagranicznych stały się furką do wywozu kapitału za granicę. W warunkach gwałtownego wzrostu cen nośników energii duże przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym, utworzone na bazie gigantów przemysłowych z czasów socjalizmu okazały się nierentowne. Pomimo znacznej liczby zarejestrowanych wspólnych przedsiębiorstw, większość z nich specjalizuje się w usługach handlowych i pośrednictwie, nie prowadzi natomiast działalności produkcyjnej. Partnerzy zagraniczni nie są zainteresowani inwestowaniem w produkcję kraju, którego norma zysku w handlu wynosiła w ostatnich latach 30-50%.

Zagranicznym inwestycjom na Ukrainie nie sprzyjały również nieudane na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia próby utworzenia wolnych stref ekonomicznych. Większość regionów występujących o przyznanie im statusu wolnej strefy ekonomicznej cechował jednak niesprzyjający klimat inwestycyjny. Z udziałem ukraińskich obwodów (wołyńskiego i zakarpaciego) utworzone zostały euroregiony "Bug" i "Karpacki".

W 1997 r. prezydenci Ukrainy, Rumunii i Mołdowy podpisali umowę o utworzeniu euroregionu "Dunaj" na granicy tych trzech państw.

Inną z kolei formą przyciągania inwestycji zagranicznych jest tworzenie specjalnych eksperymentalnych stref ekonomicznych, w których deficytowe przedsiębiorstwa mają przyznane znaczne ulgi podatkowe, dewizowe, celne i licencyjne, a gospoda-

rzami strefy są miejscowe administracje. Preferencje takie otrzymał już rejon Krasnopieriekopski (SSE SIWASZ); na ulgi oczekuje rejon Krzemieńczuk i inne.

Na otwartość gospodarki w poszczególnych regionach i stworzenie właściwego dla danego regionu klimatu inwestycyjnego zasadniczy wpływ mają czynniki geopolityczne, ekonomiczne i socjokulturowe. Istnieje specyfika rozwoju otwartej gospodarki rynkowej zachodniej, wschodniej i południowej Ukrainy. W obrotach handlu zagranicznego (59% eksportu towarów) priorytetowe znaczenie ma Ukraina Wschodnia. Pod względem wielkości obrotów handlu zagranicznego wyróżnia się obwód dniepropietrowski i doniecki oraz miasto Kijów, na które przypada 55% łącznych obrotów, w tym 61% importu i 50% eksportu. Obwód dniepropietrowski zajmuje pierwsze miejsce pod względem importu, a obwód doniecki pod względem eksportu. W okresie 1992-1996 spośród obwodów o obrotach handlowych powyżej 500 mln USD zwiększył się udział części wschodniej Ukrainy (oprócz ww. także obwód zaporoski, ługański, połtański, charkowski). W roku 1996 do grupy tych obwodów został zaliczony również obwód kijowski. Autsajderami handlu zagranicznego są zachodnie obwody przygraniczne (wołyński, zakarpacki, Czernowica), a także obwód rowieński, tarnopolski i kirowogradzki. W eksporcie, szczególnie zwiększył się udział obwodów donieckiego i zaporoskiego, a zmniejszył - odeskiego, lwowskiego, charkowskiego, ługańskiego i Republiki Krym.

Szczególnie sprzyjające warunki dla przyciągnięcia inwestycji zagranicznych mają duże miasta (Kijów, Odessa, Dniepropietrowsk, Donieck, Charków, Lwów), a strefami wysokiego ryzyka pozostają obwody zachodnie, południe obwodu odeskiego (Budżak) i Republika Krym.

Liderem wwozu kapitału zagranicznego jest stolica Ukrainy - Kijów (np. w 1996 r. 470 mln USD). Widoczne jest tu najwyższe tempo wzrostu obrotów zagranicznych, porównywalne z dużymi regionami kraju. W eksporcie dominują produkty przemysłu spożywczego (32%) i budowy maszyn (12%). Liberalizacja gospodarki przekształciła Kijów w duże centrum pośrednictwa handlowego. Kijów zajmuje trzecie miejsce w kraju pod względem obrotów handlu zagranicznego i eksportu oraz drugie - pod względem importu. Ujemne saldo obrotów handlu zagranicznego stolicy Ukrainy jest zbliżone do 1 mld USD.

Drugie miejsce pod względem bezpośrednich inwestycji zagranicznych zajmuje Odessa (100 mln USD), jednak ponad 46% kapitału przypada w niej na handel i usługi transportowe. Wśród inwestycji z udziałem kapitału zagranicznego przeważają przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego.

W odróżnieniu od stolicy i dużych miast, najmniejsze zainteresowanie zagranicznych inwestorów budzą zachodnie terytoria przygraniczne.

W pierwszych trzech kwartałach 1998 r. wartość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w gospodarce Ukrainy wzrosła o 550,3 mln USD, tj. o 26,60% w porównaniu z takim samym okresem roku poprzedniego, i osiągnęła poziom 2 618,2 mln USD (z tego 68,7% stanowiły inwestycje we wspólne przedsiębiorstwa). Największa część (18,4%) tej wartości pochodziła z USA, następnie z krajów Unii Europejskiej - z Holandii (9,9%), Niemiec (8,3%), W. Brytanii (7,1%) (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego nastąpił wzrost o około 20-25% z każdego z tych krajów). Inwestycje z Republiki Korei stanowiły 7,0%, z Cypru - 6,1%, z Rosji - 5,8%. Z krajów WNP inwestycje stanowiły łącznie 7,4% i nastąpił tu niewielki spadek (0,9%) w stosunku do roku ubiegłego.

(Andrzej Wizimirski za CIR HZ Warszawa)

Punkt Interwencji Kryzysowej

Jednym z zadań powiatu jest prowadzenie w ramach interwencji kryzysowej usług hostelowych oraz udzielanie poradnictwa psychologicznego dla osób i rodzin będących ofiarami przemocy, lub znajdujących się w innej sytuacji kryzysowej, w celu zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu dysfunkcji tych osób lub rodzin. Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Starostwem Powiatowym w Stalowej Woli a Stowarzyszeniem Opieki nad Dziećmi Opuszczonymi "Oratorium" im. ks. Bronisława Markiewicza usługi te świadczono od 1 czerwca w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Katolickim Ośrodku Opiekuńczo-Wychowawczym "Oratorium". W skład "ośrodka" wchodzi świetlica socjoterapeutyczna, hotel oraz poradnia rodzinna i młodzieżowa.

Stowarzyszenie już od kilku lat prowadzi świetlicę środowiskową dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, ubogich i wielodzietnych, stwarzając warunki do prawidłowego rozwoju duchowego, intelektualnego (doucecie, korepetycje) kulturalnego (teatr, muzyka) i psychicznego (programy socjoterapeutyczne). Trzeci rok funkcjonuje tu punkt interwencji w kryzysie - hotel dla matek z dziećmi, które znalazły się w kryzysowej sytuacji domowej. Poprzez uruchomienie Katolickiego Ośrodka Opiekuńczo - Wychowawczego od 1999 roku stowarzyszenie może rozszerzyć działalność na cały powiat i zaopiekować się również młodzieżą. W związku z tym, że na terenie powiatu istnieje tylko jedna poradnia psychologiczno-pedagogiczna, a potrzeby na tego rodzaju poradnictwo są duże, stowarzyszenie zamierza także otworzyć poradnię rodzinną i młodzieżową. Będą one służyć również osobom korzystającym z hostelu.

W programie pracy hostelu znajduje się interwencja kryzysowa i pomoc po interwencji.

W ramach interwencji kryzysowej świadczona jest pomoc w nagłych wypadkach konieczności opuszczenia domu przez dzieci, młodzież i dorosłych opiekunów (pomoc psychologiczna i wsparcie w nagłym kryzysie zagrożenia poważnymi urazami fizycznymi lub psychicznymi, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i możliwości skorzystania z bezpiecznego noclegu), współpraca z policją, sądem rodzinnym i dla nieletnich w sprawach uregulowania podstaw prawnych przebywania nieletnich na terenie placówki oraz udzielenie pierwszej pomocy bardziej fachowej oraz obdukcji. Pomoc po interwencji polega na pracy z osobami przebywającymi w hostelu nad rozwiązywaniem ich życiowych, rodzinnych, a także emocjonalnych problemów (diagnoza, pomoc w powrocie do równowagi psychicznej, mediacje rodzinne, pomoc w kierowaniu spraw do komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub do sądu rodzinnego dla nieletnich, współpraca z innymi instytucjami, które pomagają ofiarom przemocy (MOPS, policja, sąd i służba zdrowia, Stowarzyszenie "Tarcza"), kierowanie po pomoc ambulatoryjną w poradni rodzinnej lub młodzieżowej po powrocie do domu oraz psychoedukacja dorosłych ofiar przemocy), a także praca nad podtrzymaniem więzi emocjonalnych osób czasowo przebywających w hostelu z matką lub bliższą rodziną, kontakt ze wspierającymi członkami dalszej rodziny.

Katolicki Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy "Oratorium" funkcjonuje przy ul. Ofiar Katynia 57. Świadczone tu usługi hostelowe dostępne są dla osób zamieszkałych na terenie powiatu stalowowolskiego. Jest to pomoc całodobowa.

Lucyna Gugała

Konferencja w Lille

19 kwietnia br. w Konsulacie Generalnym RP w Lille zorganizowana została konferencja gospodarcza nt. Polski połączona z prezentacją specjalnych stref ekonomicznych "Euro-Park Mielec", "Wisło-San" z Tarnobrzega i województwa podkarpackiego.

W trakcie konferencji radca handlowy Ambasady RP w Paryżu **Emil Drag** przedstawił aktualną informację nt. polskiej gospodarki i polsko-francuskich obrotów handlowych. Dyrektor Urzędu Celnego w Lille zaprezentował dane statystyczne nt. wymiany handlowej między regionem NORD/PAS-DE-CALAIS i Polską. Wymieniony region znajduje się na drugim miejscu w skali całej Francji odnośnie kontaktów handlowych z Polską / po regionie ILLE-DE FRANCE/.

W konferencji wzięło udział ponad 30 firm francuskich oraz przedstawiciele Izb Handlu i Przemysłu z Lille i Arras, w których istnieją sekcje ds. kontaktów z Polską - "Club Peco" w Lille i "Business Klub Pologne" w Arras.

W konferencji udział wzięli:

Teresa Pasterz - z-ca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Promocji Urzędu Marszałkowskiego, która dokonała prezentacji woj. podkarpackiego,

Euzebiusz Murawski - dyrektor Departamentu SSE Agencji Rozwoju Przemysłu,

Iwona Głębińska - ekspert ARD,

Jerzy Jaslan - dyrektor ds. Marketingu i Promocji TSSE „EURO-PARK- WISŁOSAN”,

Ingmar Wyczałek - przedstawiciel SSE „EURO-PARK-MIELEC”.

W wyniku tych kontaktów zrodził się również projekt przygotowania w najbliższym czasie misji gospodarczych z ptn. Francji, które przybyłyby do Mielca i Tarnobrzega.

D.Ż.

Zamek dla zakonników?

Przedstawiciele włoskiego Zakonu Kawalerów Maltańskich są żywo zainteresowani utworzeniem w naszym regionie swojej siedziby. Najbardziej odpowiadałoby im, aby mieściła się ona w jednym z ciekawszych w naszym regionie, a od wielu lat nie wykorzystywanych obiektów - wzniesionym w latach sześćdziesiątych ośrodku wypoczynkowym nad zaklikowskim zalewem, noszącym z racji swej oryginalnej architektury nazwę Zamku. Taką intencję wyłożyli podczas niedawnego spotkania z zaklikowskim samorządem przebywający z wizytą w naszym regionie **Luigi Bellini Trinch**, jego żona **Francesca**, dama zakonu kawalerów Maltańskich, ich przyjaciel **Campentierri** oraz działający w zakonie dwaj watykańscy księża zajmujący się organizowaniem przedsięwzięć turystycznych.

Zakon Kawalerów Maltańskich zajmuje się między innymi organizowaniem akcji charytatywnych oraz promowaniem i wspieraniem inicjatyw gospodarczych na skale międzynarodową. w przypadku dojścia do porozumienia z zaklikowskim samorządem zakon chciałby, aby nie wykorzystywany od wielu lat, poważnie zdewastowany i wymagający poważnych inwestycji Zamek został przejęty nieodpłatnie przez Fundację Kawalerów Maltańskich pod wezwaniem króla Jana III Sobieskiego. Jeśli dojdzie do tego rodzaju porozumienia, strona włoska jest skłonna w modernizację i remont obiektu zainwestować nie mniej niż 500 tysięcy złotych. Tyle powinno wystarczyć, aby obiekt mógł stać się nie tylko regionalną atrakcją turystyczną. Mogłyby być tutaj organizowane na przykład cykliczne zjazdy kawalerów Zakonu, ściągające tysiące turystów. Ponadto fakt posiadania w tej części Polski tak atrakcyjnej siedziby ułatwiłby stronie włoskiej przyciąganie przedstawicieli włoskiego biznesu, którzy już obecnie przejawiają zainteresowanie lokowaniem swoich inwestycji w naszym kraju i naszym regionie. Włosi deklarują również możliwość uruchomienia w poddanym renowacji Zamku gabinetu medycznego, w którym nieodpłatnie przyjmowałby pacjentów włoski lekarz. Pojawiłyby się także możliwości organizowania w tym obiekcie turnusów turystycznych, w tym także - specjalistycznych turnusów dla niepełnosprawnych oraz dla młodzieży.

Na razie zaklikowscy radni podchodzą do tego pomysłu nieco sceptycznie, choć wielu z nich nie ukrywa, iż obecnie jest to jedyny, w miarę sensowny, pomysł na uratowanie niszczonego majątku oraz na wprowadzenie w ich gminie "czegoś nowego", co mogłoby stać się impulsem ekonomicznego ożywienia. Na podjęcie ostatecznej decyzji Rada Gminy Zaklików ma jeszcze sporo czasu, jako że do wiążących rozmów można będzie przystąpić dopiero wówczas, kiedy zarejestrowana zostanie Fundacja Kawalerów Maltańskich. Z pewnością nie nastąpi to wcześniej, jak pod koniec pierwszego półrocza. Tak więc w tym sezonie najprawdopodobniej nie się tutaj dzieć nie będzie.

Jednym z gorących orędowników projektowanego przedsięwzięcia jest stalowowlanin **Andrzej Nycz**, który od wielu lat mieszka i pracuje we Włoszech i podejmuje wiele inicjatyw na rzecz zbliżenia gospodarczego i kulturalnego naszego regionu z okręgiem tokańskim. Zaklikowska inicjatywa jest jedną z wielu, mających prowadzić do zbliżenia się regionów. Życiliwe zainteresowanie takim rozwojem wzajemnych kontaktów przejawiają między innymi władze Stalowej Woli oraz władze powiatu stalowowlanskiego.

(z)

Najlepsi w województwie

Kapituła wojewódzka inicjatywy pozytywistycznej "Polski Producent Żywności" nominowała w poniedziałek, 17 maja br. pięć podkarpackich firm do tegorocznej nagrody.

Pomysłodawcą konkursu jest Stowarzyszenie im. Eugeniusza Kwiatkowskiego z Poznania. Intencją organizatorów jest wyłanianie i wyróżnianie przede wszystkim firm produkujących polską żywność.

Obradująca w Urzędzie Marszałkowskim województwa podkarpackiego komisja oceniała zgłoszone produkty pod względem walorów smakowych, estetyki i funkcjonalności opakowania, czytelności informacji dla konsumenta, solidności producenta itp.

W efekcie wyłoniono trzech kandydatów w kategorii firm średnich (zatrudniających do 100 osób): Agro -Technika

S.A., Oddział w Rzeszowie w Rzeszowie za "makaron polski Boryna"; Zakład Przetwórstwa Mięsnego "SZAREK" z Widnej Góry k. Jarosławia za "szynkę swojską" oraz Zakład Przetwórstwa Owocowo - Warzywnego "Orzech" Sp. z o.o., Kolbuszowa za „sałatkę wielowarzynną BABUNI”

W kategorii firm dużych (zatrudnienie powyżej 100 osób) wybrano: Rzeszowską Spółdzielnię Mleczarską Resmlecz w Trzebownisku za "serek twarogowy ziarnisty" i zakłady Mięsne "HERMAN" z Kielnarowej za "szynkę wiejską". Spośród zgłoszonych z województw nominacji kapituła krajowa (powołana przez Zarząd Stowarzyszenia im. Eugeniusza Kwiatkowskiego) wyłoni jednego laureata z każdego województwa.

Wręczenie tytułów "Polski Producent Żywności 1999" nastąpi podczas Targów POLAGRA 1999 w Poznaniu.

Iwona Opalka

23 czerwca br. na ostatniej sesji Sejmiku Województwa Podkarpackiego podjęta została uchwała w sprawie przyjęcia projektu priorytetów współpracy międzynarodowej. W/w dokument będzie realizowany w okresie 1999-2006, stanowiąc wyznacznik kierunków i form współpracy międzynarodowej w naszym regionie. Przybliżając założenia dokumentu należy stwierdzić, że głównymi celami współpracy zagranicznej ujętymi w priorytetach są:

Priorytety Współpracy Międzynarodowej Województwa Podkarpackiego

- rozwój regionalny województwa poprzez współpracę z najbliższymi sąsiadami tj. Ukrainą i Słowacją (ze szczególnym uwzględnieniem współpracy transgranicznej),
- przygotowanie regionu do integracji z Unią Europejską,
- rozwój bezpośrednich kontaktów między mieszkańcami naszego regionu, a mieszkańcami regionów innych krajów,
- rozwój kontaktów gospodarczych,
- realizowana współpraca ma służyć rozwojowi regionalnemu naszego województwa, budowaniu

przewagi konkurencyjnej, co bezpośrednio winno się przyczyniać do podnoszenia poziomu życia mieszkańców Podkarpacia.

Kierunki geograficzne współpracy wynikają przede wszystkim z położenia regionu, dlatego priorytetem jest rozwój dobrosąsiedzkich stosunków z Ukrainą i Słowacją oraz z innymi państwami Europy Środkowo-Wschodniej. Biorąc pod uwagę determinanty polityki zagranicznej naszego państwa będą intensyfikowane kontakty z regionami państw Unii Europejskiej.

Podjęta przez Sejmik Województwa Podkarpackiego uchwała dotycząca projektu "Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Podkarpackiego", pozwoli organom wykonawczym województwa na ich realizację, stwarzając tym samym podstawę do ubiegania się o zagraniczne środki pomocowe Unii Europejskiej.

D.Ż.

Lato'99

Gmina Dębica zaprasza

Zapraszamy do gminy Dębica - gminy wiejskiej, malowniczo położonej na pograniczu Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego we wschodniej części powiatu dębickiego.

Wspaniałe warunki klimatyczne zwłaszcza południowej części gminy, lasy z całym bogactwem runa leśnego, pagórkowaty, poprzecinany licznymi potokami i wąwozami teren 7 parków krajobrazowych, obejmujących kilkusetletni starodrzew, zabytki i miejsca pamięci narodowej, infrastruktura sportowo-rekreacyjna oraz dogodne połączenia komunikacyjne to tylko niektóre walory turystyczne gminy Dębica.

Wycieczki piesze i rowerowe

Polecamy te formy turystyki aktywnej jako tanie, ogólnie dostępne i bardzo popularne, zarówno wśród młodzieży jak i wśród dzieci i dorosłych.

Szlaki turystyki pieszej:

Zawada - baszta dawnego pałacu Raczynskich

- niebieski kolor - szlak nizinny, zachęca do wędrowek począwszy od dworca kolejowego w Dębicy, następnie brzegiem Wisłoki przez Pustynię, Brzeźnicę, Pustków Osiedle na Górę Śmierci - miejsce zagłady 15 tysięcy więźniów hitlerowskich - Rosjan, Żydów i Polaków.

- niebieski kolor - szlak podgórski. Wędrowkę tym szlakiem rozpoczynamy również od dworca kolejowego w Dębicy, następnie znaki prowadzą ul. Ogrodową w kierunku Kawęczyna. Szlak prowadzi przez Las Wolica, zamczysko "Okop", Głęboką, Kamieniec i tu wychodząc poza granice gminy prowadzi na Klonową Górę. Jest to szlak długi, wędrowka nim trwa około 7 godzin, ale też niezwykle urokliwy. Spotykamy na nim piękne zbiorowiska leśne, wiele rzadkich, chronionych roślin. Na trasie znajdują się również pozostałości XIII-wiecznego grodu na wzniesieniu "Zamczysko" w Braciejowej.

- zielony kolor - prowadzi z Dębicy przez Gumńska, piękne barciejowskie lasy na ukrytą w gęstwinie leśnej polanę Kałużówka, na której znajduje się pomnik upamiętniający walki partyzanckie AK z 1944r.

- żółty kolor - przebiega przez Kochanówkę, Pustków Wiolon-

czę, dalej przez las do Kołowrotni, Woli Brzeźnickiej, a następnie do Zawady, miejscowości, gdzie znajduje się największe skupisko obiektów zabytkowych na ziemi dębickiej: pałac Raczynskich otoczony pięknym starodrzewiem parku z zabytkową basztą i bramą wjazdową z XVIII wieku, odnowioną XVIII-wieczną karczmą, a nad nimi położone na wzgórzu pośród lasu sanktuarium Matki Boskiej z cudami słynącym obrazem, miejsce licznych pielgrzymek wiernych. Na szlaku tym między miejscowością Kochanówka i Ocieka zobaczymy ringi obozowe i bunkry, pozostałość dawnego poligonu SS.

Szlak turystyki rowerowej:

Równie często, jak na wycieczki piesze, zapraszamy wszystkich na wycieczki rowerowe niedawno oznakowanym szlakiem rowerowym. Oznakowana trasa rozpoczyna się w Latoszynie przy skrzyżowaniu obwodnicy dębickiej z drogą biegnącą w kierunku Braciejowej.

Prowadzą nas zielone znaki. Zjeżdżając z drogi głównej w Latoszynie przekraczamy rzekę Ostra i jedziemy w kierunku Grabówki. Następnie trasa biegnie przez Połomie, Południk i kończy się w Zawadzie. Trasa o łącznej długości ponad 32 km jest trasą przeznaczoną dla średnio zaawansowanych, dysponujących nie tylko rowerem górskim, ale również pewnym przygotowaniem kondycyjnym. Czas samej jazdy wynosi 4,5 godziny, drogi asfaltowe to 13, 94 km, drogi leśne i polne 18,84 km. Na trasie znajduje się wiele punktów widokowych, miejsc pamięci narodowej, obiektów zabytkowych, liczne zjazdy i pod-

LKS Pustynia - domki campingowe

jazdy. Słoneczna pogoda, gwarantuje możliwość podziwiania pięknej panoramy Pogórza Karpackiego.

Wypoczynek nad wodą

Miejscowość Kozłów - oddalona ok. 5 km od Dębicy. Nad brzegiem Wisłoki, otoczone lasem rozciągają się dziesięciohektarowe stawy, które od dawna przyciągają spragnionych wypoczynku nad wodą. Właściciel terenu oferuje na najbliższy sezon sprzęt wodny: kajaki, rowery wodne oraz możliwość skorzystania z małej gastronomii. Przygotowuje również natryski i parkingi dla zmotoryzowanych.

Wycieczki konne

Specjalną ofertę prezentuje Klub Jeździecki "Milton" z siedzibą w Dębicy przy ul. Świętosława 182 a, tel. 014 6760955. zaprasza wszystkich chętnych na organizowane rajdy konne szlakami po gminie Dębica. Prowadzi również naukę jazdy konnej dla dzieci i dorosłych i hipoterapię.

Baza sportowo- rekreacyjna i baza noclegowa

LKS "Podkarpacie" w Pustyni. Klub znajduje się na szlaku niebieskim nizinny. Posiada:

- stadion sportowy z pełno wymiarowym boiskiem do piłki nożnej i trybunami na około 2 tys. miejsc
 - bieżnię czterotorową i urządzenia lekkoatletyczne, boiska do piłki siatkowej, ręcznej, treningowe oraz pawilon socjalny.
- Klub dysponuje 40. miejscami hotelowymi w ładnych dwuosobowych pokojach, posiada również 7 domków po 5 miejsc. W hotelu znajduje się bar. Do dyspozycji turystów parking, pole namiotowe, krąg taneczny. Telefon 014 6704827.

KS "Chemik" w Pustkowie Osiedlu. Klub dysponuje basenem kąpielowym otwartym z brodzikiem dla dzieci, posiada również stadion piłkarski.

Gospodarstwo agroturystyczne

Wszystkim chętnym, którzy na dłużej chcieliby zagościć w naszej gminie polecamy ofertę kilkunastu gospodarstw agroturystycznych, gdzie w ciszy i spokoju mogliby odpocząć po zmaganiach na szlakach turystycznych. Pełną ich ofertę można uzyskać kontaktując się zarówno z Urzędem Gminy jak i Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Dębicy.

Danuta Cichańska

Czeret: kSanika - cerkiew greckokatolicka z 1742 r.

Zdjęcie: RAPT Rzeszów

Szlak Ikon

Interesujący projekt

"Szlak Ikon" - ma to być szlak turystyczny (pieszy, rowerowy i wodny) ukazujący drewniane zabytki architektury cerkiewnej na terenie pogranicza kulturowego bojkowsko-łemkowskiego. Projekt ma umożliwić turystom i mieszkańcom regionu zapoznanie się z kulturą, obyczajami i religią ludności pogranicza. Ma również służyć wzajemnemu poznaniu i pojednaniu narodu polskiego i ukraińskiego.

Projekt obejmuje: opracowanie i wytyczenie szlaków dla turystyki kwalifikowanej przy wykorzystaniu posiadanej bazy naukowej, wydanie odpowiedniego przewodnika, zorganizowanie części szlaku w formie spływu łodziami typu "canoe", zakup tych łodzi i organizację przystani.

Przebieg szlaku na odcinku Sanok - Ulucz:
Sanok - Miedzybródz - Hłomcza - Łodzina - Dobra Szlachecka - Ulucz - Tyrawa Solna - Siemuszowa - Hłoczków - Mrzygłód - Kreców
Obejmuje on najstarszą w Polsce drewniana cerkiew w Uluczu (z 1510 roku), będąca pozostałością dawnego monasteru bazylianów.

Brane jest pod uwagę poszerzenie projektu, po jego sprawdzeniu się, o obszary położone w dalszej odległości, obejmujące więcej obiektów, a w trzecim etapie przekroczenie granic z sąsiednimi państwami i objęcie szlakiem tamtejszych obiektów - przy współpracy gmin słowackich i ukraińskich. Projekt uzyskał poparcie hierarchów kościołów prawosławnego i bizantyjsko-ukraińskiego.

Owocna współpraca

Związek Ukraińców w Polsce współpracuje przy dokumentacji projektu. Jest pomocny dzięki swoim materiałom pisanim i zdjęciowym przy opracowaniu treści przewodnika. Ponadto, w przypadku rozszerzania projektu poza granice państwowe, już zadeklarował pomoc w organizowaniu szlaku po stronie ukraińskiej.

Dużą pomoc okazali też arcybiskup prawosławny Adam Dubec oraz księży prawosławny i bizantyjsko-ukraiński z Komańczy, udostępniając swoje zbiory książkowe i wiedzę. Ich współpraca sprawi, że przewodnik będzie wzbogacony o wiele cennych informacji historycznych. Zapewni też w momencie uruchomienia szlaku daleko idącą przychylność wobec turystów, pragnących zwiedzić obiekty.

Urząd Miasta Sanoka, będąc pomysłodawcą projektu, pełni rolę koordynatora oraz wykonuje prace związane z przygotowaniem do wydania przewodnika, organizacją przystani, wyznaczeniem szlaku i jego utrzymaniem a także odpowiednią reklamą.

Zapraszamy na szlak

Szlak ikon, według projektu jest zlokalizowany wokół Sanoka. Miasto ma stanowić bazę noclegową dla turystów, skąd po zwiedzeniu zamkowej kolekcji ikon i skansenu można wyruszyć w trasę. Będzie ona prowadzić dolinami Oslawy i Oslawicy oraz Sanu do większości tego typu zabytków w naszym regionie.

Czas przebycia szlaku pieszo (odwiedzając wszystkie obiekty) wyniesie 2 dni, rowerem 1 dzień. Można też obejrzeć wybrane obiekty. W miejscowościach, gdzie warto wejść do wnętrza cerkwi będzie można to uczynić korzystając z uprzejmości miejscowych gospodarzy. Informacje o tym, u kogo

znajdują się klucze, będą i przy cerkwiach, i w przewodniku.

Część wodna będzie się rozpoczynała przy MOSIRze w Sanoku a kończyła w Uluczu, gdzie turysta będzie mógł zostać łódką, która następnie zostanie stamtąd odebrana przez pracowników MOSIRu. Wykorzystanie łodzi będzie możliwe w zorganizowanych grupach lub indywidualnie.

Pomysł zorganizowania takiego szlaku jest przez nas propagowany od dłuższego czasu i wszędzie (podczas międzynarodowych targów, spotkań z władzami regionu, przedstawicielami miast partnerskich ze Szwecji, Niemiec, Francji i Słowacji i innych podobnych okazji) wzbudza duże zainteresowanie.

Blizne k/Brzozowa - budynek przykościelnej szkoły parafialnej z 1866 r.
Zdjęcie: RAPT Rzeszów

Szlak Architektury Drewnianej

Dotychczasowe doświadczenia promocji dużych regionów wskazują, że promocję tak rozległego regionu, posiadającego obszary zróżnicowane krajobrazowo, o różnym natężeniu i znaczeniu atrakcji turystycznych oraz zróżnicowanym przygotowaniu do obsługi ruchu turystycznego należy prowadzić pod jednym przewodnim hasłem. W oparciu o to hasło kreuje się pewien szeroko rozumiany szlak turystyczny - jako cel główny, a wokół tego celu głównego promuje się cele szczegółowe, ściśle związane z potrzebami danego obszaru, gminy czy powiatu.

Właśnie tak należy spojrzeć na Podkarpacie: jako na pewien obszar, na którym z różnym nasileniem występują walory i atrakcje turystyczne.

Dlatego KRAKOWSKA AGENCJA ROZWOJU TURYSTYKI, przy udziale Biura Rozwoju Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego i Regionalnej Agencji Promocji Turystyki w Rzeszowie, proponują promocję Małopolski i Podkarpacia pod hasłem, którego myślą przewodnią będzie budownictwo drewniane.

Budownictwo drewniane jest nieodłącznym elementem polskiego pejzażu. Najściślej przystawało do "obyczaju i nieba polskiego" - jak to napisał autor jednego z traktatów architekto-

nicznych z XVII w.

Któż nie słyszał o "gontynie", czyli kościółku św. Małgorzaty na krakowskim Salwatorze? Któż nie widział i nie podziwiał oryginalnej zabudowy Chochołowa czy ryneczku w Starym Sączu, gdzie drewniane domy z podcieniami dają ochłodę w czasie upałów i ochronę przed deszczem w czasie szarugi. Stuletnie zespoły zabudowy uzdrowskiej w Krynicy, Szczawnicy, Rymanowie, czy Iwoniczu, sprzyjają relaksowi kuracjuszy nie mniej niż zdrojowiska. Drewniane kościołki, łemkowskie cerkiewki, skanseny, licznie wybudowane na tym obszarze, stanowią znakomity przykład budownictwa tego obszaru i same w sobie są celem dla zwiedzających.

SZLAK zapewni możliwość poznania tej niezwykłej mozaiki odmian architektury drewnianej, ukaże jej całokształt, począwszy od Krakowa i pogranicza śląskiego poprzez Beskid Wysoki, Górą Orawę, Podhale, Pieniny, Beskid Sądecki i Niski, aż po Bieszczady i ziemię przemyską. Obejmie obiekty sakralne, dworki, karczmy i szałas, pozostałości historycznych układów urbanistycznych, kompleksy zabudowy wiejskiej, unikatowe zespoły gospodarcze. SZLAK uwzględni liczne skanseny w wybranych regionach i kompleksy uzdrowskie.

Zaproponowana trasa nie będzie jedynie propozycją krajoznawczą. Wokół SZLAKU powinny ożyć hotele i pensjonaty, schroniska turystyczne o różnym standardzie, będą powstawać bary przydrożne i restauracje, może powróci rękodzieło w naturalnej swej postaci i otoczeniu. Podobna sytuacja rozwinie się wokół wszystkich atrakcji turystycznych, takich jak zabytki, tereny do uprawiania różnorodnych form turystyki aktywnej (jeździectwo, narty, rowery)...

Proponowany zarys szlaku

Kraków - Lanckorona - Sucha Beskidzka - Zawoja - Zubrzyca Górna - Jabłonka - Czarny Dunajec - Chochołów - Zakopane - Poronin - Białka Tatrzańska - Dębno - Grywałd - Szczawnica - Nowy Sącz - Stary Sącz - Rytro - Piwniczna - Żegiestów - Krynica - Grybów - Szymbark - Gorlice - Sękowa - Owczary - Biecz - Jasło - Krosno - Haczów - Jaćmierz - Sanok - Lesko - Pełta Bieszczadzka - Przemyśl.

Fundacja Karpacka Fundusz Rozwoju Euroregionu Karpackiego

We wrześniu 1998 r. Fundacja Karpacka ogłosiła program pod nazwą „INNOWACYJNE PRAKTYKI SAMORZĄDOWE W KRAJACH EUROREGIONU KARPACKIEGO”. U podstaw ogłoszonego programu leżało przekonanie, iż samorzady lokalne pełnią szczególną rolę w procesie budowy i umacniania społeczeństwa obywatelskiego.

Głównym celem programu było rozpoznanie innowacyjności i najlepszych działań samorządów lokalnych w Euroregionie Karpackim, zapoznanie szerszych grup społeczności z wysiłkami i działalnością innowacyjną samorządów lokalnych oraz promowanie wymiany doświadczeń pomiędzy samorządami na poziomie krajowym i międzynarodowym.

Tematyka programu obejmowała dziewięć następujących obszarów działania:

- praktyki i innowacyjne rozwiązania lokalnego rozwoju ekonomicznego;
- rozwiązywanie problemów z zakresu ochrony środowiska;
- uwieńczone sukcesem praktyki związane z udziałem mieszkańców w procesie podejmowania decyzji;
- praktyki wynikające z rozwiązywania problemów socjalnych i zdrowia publicznego;
- praktyki wynikające z ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego;
- lokalne inicjatywy kulturalne i edukacyjne;
- lokalna współpraca interetniczna, która promuje pokojową koegzystencję różnych grup etnicznych;
- współpraca i zaangażowanie sektora pozarządowego na rzecz działań publicznych;
- współpraca transgraniczna pomiędzy samorządami lokalnymi;

Z projektem mogły wystąpić samorzady lokalne z obszaru geograficznego stowarzyszonego w Euroregionie Karpackim.

Spośród ośmiu projektów przedstawionych przez samorzady z polskiej części Euroregionu Karpackiego Rada Doradcza Fundacji Karpackiej podjęła decyzję o przyznaniu dwóch nagród.

Pierwsza nagroda w wysokości 10 000 USD, została przyznana Gminie Miejskiej Dynów za przedstawiony projekt dotyczący rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Dynowie. W ramach tego projektu zostały utworzone punkty gromadzenia odpadów komunalnych, zakupiono samochód specjalistyczny do wywozu śmieci, wybudowano międzygminne składowisko odpadów komunalnych w Dynowie. Rada Doradcza Fundacji Karpackiej za szczególne osiągnięcie zakończzonego projektu uznała współpracę sześciu gmin w ramach tzw. porozumienia komunalnego, w zakresie wspólnego radzenia sobie z tym samym problemem. Nagroda zostanie wydatkowana na zakup sprzętu do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Druga nagroda w wysokości 5 000 USD została przyznana Miastu Sanok za projekt „Ochrona i Promocja dziedzictwa kultury czynnikiem rozwoju lokalnego”. Przedmiotem nagrodzonego projektu były działania podjęte na rzecz promocji dziedzictwa kulturowego Sanoka i okolic. Rada Doradcza w szczególności wysoko oceniła oznakowanie i udostępnienie

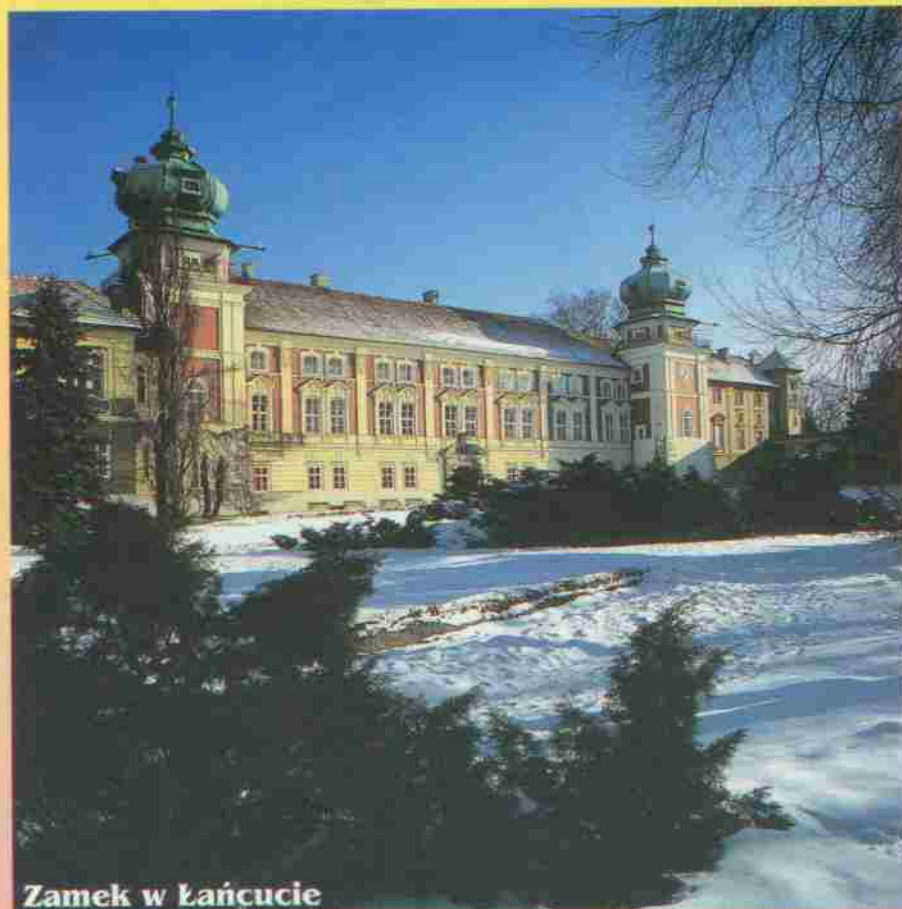
nie turystom tzw. „Bractwa Rycerzy Ziemi Sanockiej”. Zgodnie z propozycją Miasta Sanoka nagroda zostanie wydana m.in. na organizację konferencji międzynarodowej popularyzującej dziedzictwo kulturowe regionu.

Podstawowym kryterium oceny przedstawionych projektów był innowacyjny charakter lokalnych projektów, stworzenie nowej lub znaczne ulepszenie istniejącej metody pracy samorządu oraz możliwość powielenia projektu i udział mieszkańców w projekcie.

Na zakończenie programu w dniach 27-28 maja 1999 r. w Nyiregyhazie na Węgrzech odbyło się tzw. Expo Komunalne. Głównym punktem Expo było wręczenie nagród oraz prezentacja wszystkich przedstawionych do nagrodzenia projektów. Podczas Expo Komunalnego Polskę oprócz nagrodzonych samorządów reprezentowali zaproszeni przedstawiciele: dr Edward Molendowski - radca handlowy - Minister pełnomocny Ambasady RP w Budapeszcie, Edyta Muszyńska - dyrektor Departamentu Administracji Publicznej MSWiA, Teresa Pasterz - z-ca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Biorąc pod uwagę duże zainteresowanie programem ze strony samorządów lokalnych Zarząd Fundacji Karpackiej podjął decyzję o ogłoszeniu II edycji PROGRAMU INNOWACYJNYCH PRAKTYK SAMORZĄDOWYCH NA ROK 1999/2000.

Województwo podkarpackie zaprasza ...

Zamek w Łańcucie

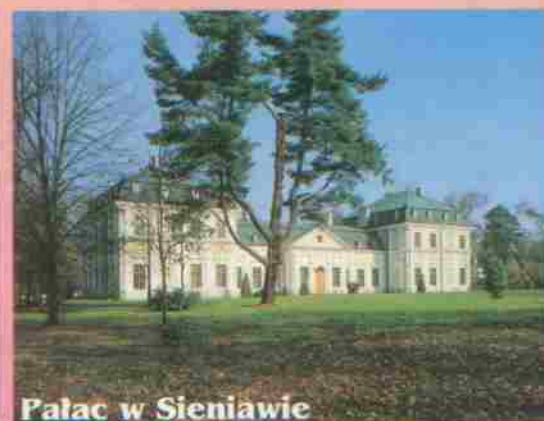
**Pałac Letni
Lubomirskich w Rzeszowie**

**Pałac
w Przeworsku**

Zamek w Krasiczynie

Pałac w Sieniawie

Zamek w Baranowie